

TEPLOMTÁRLAT EMLÉKEZÉS KASS JÁNOSRA

Négy éve nem tűnhetett föl Szegeden Kass János alakja. Nagyon hiányzik nekünk! 2014. március 9-én a szegedi Szent Gellért templomban egy kamaratárlattal megidézte professor Benyik György plébános. A szokatlan helyen, szokatlan vasárnap mi keretében megvalósult bemutató „célközönsége” a gyermekek voltak. Célzott volt a képválogatás tematikája is: a művész Bibliához készült műveiből láthattunk kettő híján húszat a modern templom falain. (A műveket Bánki Vera bocsátotta rendelkezésre.) Olyanokat, amelyekhez érdekes történeteket tudott mesélni, kíváncsi, félig-meddig vizsgáló kérdéseket tudott fölteni a tudós lelki vezető, hitoktató.

A templom teljesen megtelt a gyermekekkel és persze az őket elkísérő felnőttekkel. Így a szemlélődés során közösen eleveníthettük föl – kinek-kinek korához illő – ismereteinket a Tízparancsolatról, Ádám és Éváról, Mózesről, Noéről, Lótról és Szt. Ferencről, Szt. Györgyről. Az aranyborjú, a szőlőműves, az életfa, az énekek éneke titkokat sejtető témákkal kapcsolatban pedig a képekkel remélhetően sikerült további érdeklődést fölkelteni, gondolkodást serkenteni. Az alkalmi, hozzáértő tárlatvezető föl hívta a figyelmet arra, hogy ezeket a képeket érdemes közelről is tanulmányozni. A művész a rézkarc technikát alkalmazva rengeteg apró részletet tudott megrajzolni, amellyel a téma bemutatását egy-egy mozzanattal bővítve, sokrétűen, szinte filmszerűen ábrázolta.

Hiányoljuk Kass Jánost! A helyhez illő családi megemlékezés volt. Ragaszkodunk hozzá, ahogy ő is ragaszkodott Szegedhez. „Kerestem a helyet, az öblöt, a kikötőt, ahol horgonyt vehetek...” – írta egyik visszaemlékezésében. Úgy gondoljuk, hogy Szegedet ilyennek találta. Gyakran emlegette gyermekkori töredékes emlékeit: illatokat, fényeket, piaci nyüzsgést, nagyembereket, Juhász Gyula törekeny, Móra szivarfüstös lényét, és még sok más. Csodálatosan gazdag pályafutása során a képzőművészet szinte minden műfajában megnyilatkozott. „Tanúja lenni a kornak... A művésznek mindenről tudnia kell...” – állította beszélgetésekben, írásban egyaránt, ám nem csak mondta, így is élte. Kincseket hagyott ránk. Jó lenne, ha minél többet megismerhetnénk belőle.

Adódott is újabb alkalom műveivel találkozni, közönség elé tárnai. A Móra Ferenc Múzeum nagyszabású terve ez évben valósul meg több kiállítási térben, amely az ókori Egyiptom művészetét, kultúráját mutatja be. E program első lépéseként a Fekete házban, április 12-én a Kass Galériában egy „valóságos” sírkamrát építettek föl, benne díszes szarkofággal és falfestményekkel, tárgyakkal. A hangulathoz jól illenek a Kass életműből gondosan válogatott és szépen elhelyezett egyiptomi témájú grafikák műves lapjai.

A Mester már nem, de művei velünk maradtak. Úgy hiszem, egyedülálló értékről van szó, nekünk kell(ene) bölcsen élni vele!

Nagy Ádám

BÁLVÁNYOSI MŰVÉSZPORTRÉK 2. RÖVID BESZÉLGETÉS BÖRCSÖK ATTILA GRAFIKUSMŰVÉSSZEL

Az INCITATO Művésztaborbba több olyan grafikus is kapott meghívást, akiknek kisgrafikai munkássága közismert, sőt könyvjegyek tervezésével is foglalkoznak. A Kézdivásárhelyről jó pár éve már Bálványos-fürdőre költözött alkotótáborban már több alkalommal dolgoztam együtt Börcsök Attilával, aki az ott készült linó- vagy rézmetszetű grafikai lapjait minden alkalommal kiállította a zárókiállításon. Ezek között voltak kisgrafikák, de nagyobb méretű képgrafikai alkotások is. Ezek kapcsán fogalmazódott meg az a pár kérdés, amelyre adott válaszokat az alábbiakban adom közre.

Hogyan és hol választottad a grafikát a művészi önkifejezés eszközeként?

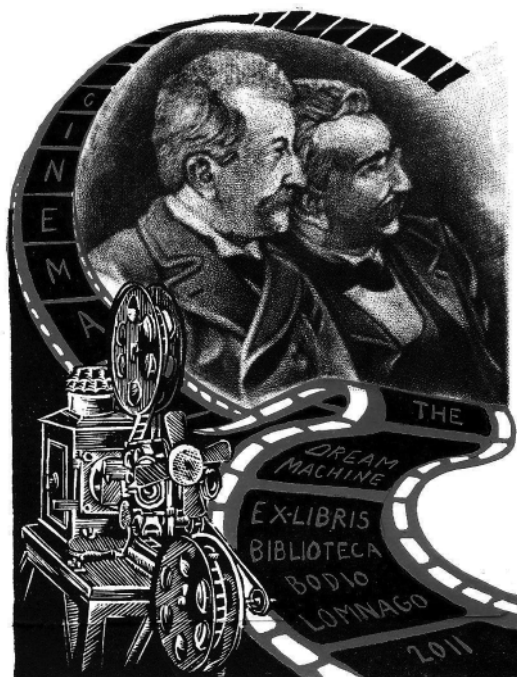
Egészen koránra visszagondolva, talán a régi fekete-fehér, kézzel rajzolt képregények hangulata fogott meg, ezeket másoltam számolatlanul gyermekkoromban. Komolyra fordítva a szót, művészeti tanulmányaim során minél több grafikai technikával ismerkedtem meg, annál biztosabb voltam benne, hogy ezzel akarok foglalkozni. Később aztán a főiskolán már tudatosan ebbe az irányba szakosodtam.

Milyen területeit műveled?

Egyaránt kedvelem a magas- és mélynyomású eljárásokat. Ha ki kellene emelnem közülük azokat, amelyeket a legjobban kedvelek, akkor a réz- és fametszést, illetve a mezzotintót említeném meg. Munkáimon igen gyakran keverem is ezeket a technikákat.

Mit gondolsz a hagyományos képgrafika és a kisgrafika viszonyáról?

Sajnálatos módon azt tapasztalom, hogy sokszor lekicsinylően ítélik meg a kisgrafikákat, pedig úgy gondolom, egyáltalán párhuzamot sem kellene vonni a „nagygrafikákkal”. Egy másik műfaj, amely sajátosságaiból adódóan sokkal személyesebb, megítéltebb, éppen ezért nem minden esetben a nagyközönséghez hivatott szólni. Természetes tehát, hogy nem kap akkora nyilvánosságot.

Börcsök Attila grafikája, X3/2, C7, 2011